

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Ylinen, Turkka			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Elokvakritiikki kulttuuriteollisuutena : Valtamediassa ja verkossa julkaistavan suomalaisen elokuvakritiikin tarkastelua kriittisen kulttuuriteollisuusteorian näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ		Aika-Datum-Month and year 2010-05-10	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 103
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkielman lähtökohtana on kriittinen kulttuuriteollisuusteoria suhteessa nykyiseen mediakulttuuriin. Konkretisoin teoreettista asetelmaa tutkimalla nykyistä suomalaista elokuvakritiikkiä suhteessa kulttuuriteollisuusteoriaan ja -käsitteeseen liittyvään keskusteluun. Tarkastelen myös, kuinka elokuvakritiikki on siirtynyt osaksi verkkojournalismia ja internetin käyttäjälähtöisiä sisältöjä.</p> <p>Käsittelen kiistanalaista kulttuuriteollisuusteoriaa yhä elävänä kokonaisuutena, joka sisältää monia merkityksiä ja moneen suuntaan avautuvia näkökulmia. Pyrin suhteuttamaan kulttuuriteollisuusajattelun laajan perinteen aikamme mediamaisemaan. Frankfurtin koulun kriittinen teoria kulttuuriteollisuudesta muodostaa työn teoreettisen pohjan, mutta tarkastelen myös myöhempää kulttuuriteollisuuden teoretisointia ja käsitteen saamia uusia merkityksiä. Työn keskeiset lähteet kulttuuriteollisuuden osalta ovat Theodor W. Adornon ja Max Horkheimerin työn ohella David Hesmondhalghin ja Raija-Leena Loisan teokset käsitteen uusista merkityksistä ja niihin liittyvästä retoriikasta. Elokvakritiikin osalta keskeisiin lähteisiin kuuluvat Mervi Pantin teokset.</p> <p>Kulttuuriteollisuusteorian ja 2000-luvun elokuvakritiikin keskeinen jännite muodostuu kaupallisten arvojen lomittumisesta media- ja kulttuurisisältöihin ja sisältötuotannon retoriikan tunkeutumisesta kulttuurikeskusteluun. Kytken elokuvakritiikin myös viime aikoina kuohuttaneeseen laajempaan keskusteluun suomalaisen kulttuurijournalismin tilasta.</p> <p>Olenainen kytkentä 2000-luvun mediakulttuuriin on internetin rooli elokuvakritiikin kentällä. Digitaalinen murros ja internet ovat muuttaneet ratkaisevalla tavalla nykyistä mediaympäristöä, joukkoviestintää ja kulttuurikritiikkiä. Erilaisten käyttäjälähtöisten sivustojen myötä elokuva-arvostelujen kirjoittaminen ja mieleistensä arvostelujen löytäminen on yhä helpompaa.</p> <p>Tutkielman empiirisen osuuden aineistona käytän valikoituja vuonna 2009 ilmestyneitä elokuva-arvosteluita Helsingin Sanomien Nyt-liitteestä sekä Film-O-Holic.com- ja Leffatykki.com -sivustoilta. Aineiston analyysissä käytän menetelmänä teoriavetoista tekstianalyysiä. Analysoin aineistoa viiden teeman kautta: (1) arvostelijan asema teoksen subjektiivisena tai objektiivisena tarkkailijana, (2) elokuvan luokittelun eri muodot kritiikeissä, (3) korkean ja matalan kulttuuriin jaottelu, (4) suomalaisen elokuvan erityisasema suomalaisessa kritiikissä sekä (5) sisältöjen kierrätys ja samankaltaisuus.</p> <p>Empiirisen aineiston analyysi osoitti valtamediaa edustavan Helsingin Sanomien ja kahden erilaisen verkkoaineiston välillä lähtökohtaisia eroavaisuuksia. Anonymisti verkkoon kirjoittavalla amatöörikritikolla on selvästi erilaiset lähtökohdat mielipiteen perusteluvastuussa kuin omalla nimellään suuressa julkaisussa ammatikseen arvosteluja kirjoittavalla. Vertaisilleen arvostelevat verkkokäyttäjät saattavat irrottautua ”vakavasti otettavan kritikon” roolista ja kirjoittaa arvosteluja omista lähtökohdistaan käsin – toisin sanoen elokuvan kuluttajuuden ja kohderyhmän sisältä. Tästä lähtökohtaisesta erosta huolimatta valtamediassa vakiintuneet tavat suhtautua elokuvaan ja arvostelemiseen toistuvat myös pitkälti verkossa. Valtamedian puhetapoja kierrätetään käyttäjälähtöisellä sivustolla, jolloin sisällöt yhdenmukaistuvat ja kritiikin monimuotoisuus kärsii kriittisen kulttuuriteollisuusteorian varoitusten mukaisesti.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kulttuuriteollisuus elokuvakritiikki internet			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			

